

Obsah

Předmluva	11
Poděkování	13
Kapitola 1: Úvod	15
Úloha genetiky v medicíně	15
Klasifikace geneticky podmíněných chorob	16
Perspektiva	16
Kapitola 2: Chromozomální podstata dědičnosti	18
Lidské chromozomy	18
Buněčný cyklus somatických buněk	19
Meióza	23
Lidská gametogeneze a fertilizace	25
Klinický význam mitózy a meiózy	27
Kapitola 3: Lidský genom: struktura a funkce genů a chromozomů	29
Struktura DNA: krátký přehled	29
Centrální dogma: DNA → RNA → protein	31
Základy genové exprese	34
Struktura lidských chromozomů	39
Organizace lidského genomu	41
Variace genové exprese a její vztah k medicíně	42
Kapitola 4: Nástroje lékařské molekulární genetiky	44
Analýza jednotlivých sekvencí DNA a RNA	44
Metody analýzy nukleových kyselin	52
Polymerázová řetězová reakce	54
<i>In situ</i> hybridizace na chromozomech	56
Analýza sekvence DNA	57
Metody proteinové analýzy	58
Kapitola 5: Typy monogenní dědičnosti	60
Terminologie	60
Genetické choroby s klasickou mendelovskou dědičností	61
Autozomálně recesivní dědičnost	64
Typy autozomálně dominantní dědičnosti	69
X-vázaná dědičnost	73
Typy pseudoautozomální dědičnosti	79
Atypické způsoby dědičnosti	79
Shrnutí	84
Kapitola 6: Individuální genetické odchylky: mutace a polymorfismy	86
Mutace	86
Molekulární podstata mutací a jejich detekce	88
Genetická diverzita jednotlivců	93
Dědičné odchylky a polymorfismy v proteinech	94
Dědičné odchylky a polymorfismy v DNA	96
Užití polymorfismů v lékařské genetice	98

Kapitola 7: Genetická variabilita populací	101
Genetická diverzita v lidské populaci	101
Fenotypy, genotypy a genové frekvence	101
Hardy-Weinbergův zákon	103
Frekvence X-vázaných genů a genotypů	104
Faktory, které narušují Hardy-Weinbergovu rovnováhu	105
Shrnutí	112
Kapitola 8: Genové mapování a Projekt lidského genomu	115
Fyzikální mapování lidských genů	115
Mapování lidských genů pomocí vazebné analýzy	122
Využití mapování lidských genů	128
Projekt lidského genomu	135
Kapitola 9: Základy klinické cytogenetiky	139
Úvod do cytogenetiky	139
Chromozomální abnormality	143
Vlivy rodičovského původu	154
Studie lidských chromozomů při meiotickém dělení	156
Mendelovské dědičné choroby s cytogenetickými projevy	157
Cytogenetické vyšetření u nádorových chorob	158
Kapitola 10: Klinická cytogenetika: poruchy autozomů a pohlavních chromozomů	160
Autozomální poruchy	160
Pohlavní chromozomy a jejich abnormality	168
Kapitola 11: Podstata molekulárně podmíněných onemocnění: poučení z hemoglobinopatií	182
Vliv mutace na funkci proteinu	182
Způsoby, jimiž mutace narušují tvorbu biologicky normálních proteinů	184
Hemoglobiny a jejich poruchy	184
Dědičné poruchy hemoglobinu	188
Shrnutí	200
Kapitola 12: Molekulární a biochemická podstata genetických chorob	202
Choroby způsobené mutacemi různých tříd bílkovin	202
Enzymové defekty	205
Defekty receptorových proteinů	216
Poruchy transportu	218
Poruchy strukturních proteinů	222
Neurodegenerativní onemocnění	230
Farmakogenetické nemoci	243
Závěr	246
Kapitola 13: Léčba genetických chorob	248
Současný stav léčby genetických chorob	248
Specifické úvahy při léčbě genetických chorob	249
Strategie léčby	251
Kapitola 14: Genetika imunitního systému	268
Hlavní histokompatibilní komplex (MHC)	268
Imunoglobuliny	272
Antigenní receptory T-buněk	275
Monogenní choroby imunitního systému	278
Kapitola 15: Genetika onemocnění s komplexní dědičností	280
Genetická analýza kvalitativních znaků	280
Genetická analýza kvantitativních znaků	284
Genetické mapování komplexních znaků	287
Onemocnění s komplexní dědičností	289
Shrnutí	299
Kapitola 16: Genetika a zhoubné bujení	301
Biologie nádorů	301
Genetická podstata nádorů	302
Onkogeny	303

Tumor-supresorové geny	308
Nádorová progresse klonální evolucí.....	318
Zhoubné bujení a prostředí	319
Shrnutí.....	320
Kapitola 17: Genetické aspekty vývoje (za přispění Gregory Barshe, M.D., Ph.D.)	322
Úvod do vývojové biologie	322
Geny ve vývoji	323
Časný vývoj: od fertilizace ke gastrulaci.....	324
Genová exprese v průběhu vývoje.....	327
Vývojová genetika v klinické praxi.....	336
Nedávné pokroky ve vývojové genetice a jejich možné aplikace	340
Kapitola 18: Prenatální diagnostika	344
Indikace pro prenatální diagnostiku	344
Genetické poradenství v souvislosti s prenatální diagnostikou	345
Metody prenatální diagnostiky	345
Nové metody prenatální diagnostiky.....	353
Laboratorní metody	353
Vliv prenatální diagnostiky na prevenci a péči o pacienty s dědičnými onemocněními.....	356
Shrnutí.....	357
Kapitola 19: Genetické poradenství a stanovení rizika.....	359
Genetické poradenství	359
Vedení jednotlivých případů v genetickém poradenství.....	361
Stanovení rizika rekurence.....	361
Shrnutí	371
Kapitola 20: Genetika a společnost.....	374
Populační screening genetických onemocnění.....	374
Etické problémy lékařské genetiky.....	376
Eugenické a dysgenické vlivy na genové frekvence.....	378
Shrnutí.....	379
Slovník	381
Odpovědi k otázkám a úkolům.....	397
Rejstřík.....	409